

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ลักษณะประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 โดยมีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งสิ้น ดังต่อไปนี้ ปี 2553 จำนวน 536 บริษัท ปี 2554 จำนวน 539 บริษัท และปี 2555 จำนวน 541 บริษัท รวมประชากรทั้งสิ้น 1,616 ปีบริษัท

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Specific sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาต้องมีคุณสมบัติผ่านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้น

1.1 บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน เนื่องจากมีลักษณะการดำเนินงาน และโครงสร้างการเงินที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น

1.2 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ เนื่องจากขนาดของธุรกิจมีความแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน

1.3 กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด

2. เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีนักวิเคราะห์ประมาณการกำไรในไตรมาสที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 และมีกำไรประจำปีเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ไว้ในไตรมาสที่ 1 (กำไรประจำปีที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับหรือมากกว่าที่นักวิเคราะห์คาดการณ์) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 รวบรวมบทวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์หุ้นจากบริษัทหลักทรัพย์ 3 แห่ง โดยใช้วิธีการเลือกแบบวิธีเฉพาะเจาะจง จากนั้นเก็บข้อมูลกำไรที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ว่าบริษัทจะทำได้ ซึ่งเป็นผลประกอบการประจำปีจากบทวิเคราะห์ที่นำเสนอไว้ในไตรมาสที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 สาเหตุที่เลือกบทวิเคราะห์ที่นักวิเคราะห์หุ้นประกาศในช่วงไตรมาสที่ 1 ว่าแต่ละบริษัทน่าจะมีกำไรประจำปีเท่าใด เนื่องจาก โดยปกตินักลงทุนส่วนใหญ่มักจะคาดการณ์กำไรของแต่ละบริษัท

โดยดูแนวโน้มจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนประกอบการพิจารณาการตัดสินใจลงทุน และจากงานวิจัยของสุทธิณี เทพปริยะพล (2554) ได้สรุปไว้ว่าแบบแผนของผลกำไรเป็นข้อบ่งชี้ต่อพฤติกรรมการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างในไตรมาสระหว่างกาล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตลาดทุนในประเทศไทยมีทยอยตกแต่งกำไรในระหว่างปี ทั้งนี้การพยากรณ์ของนักวิเคราะห์จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและผลประกอบการที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงนั้น ๆ ทำให้กำไรที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ในช่วงระหว่างกาลจะเป็นกำไรที่ผ่านการตกแต่งกำไรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น กำไรที่นักลงทุนคาดหวังสำหรับงานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นกำไรที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ในช่วงไตรมาสที่ 1 โดยคาดการณ์จากผลประกอบการปีที่ผ่านมาและผลประกอบการในอดีต ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นตัวแทนของกำไรที่นักลงทุนคาดหวังอย่างแท้จริงที่จะนำไปสู่การตกแต่งกำไรของฝ่ายบริหาร

2.2 นำกำไรที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ตามข้อ 2.1 มาหาค่าเฉลี่ยกำไรรายปีของแต่ละบริษัท ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 336 บริษัท รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 3-1 จำนวนปีบริษัทที่มีบทวิเคราะห์ในไตรมาสที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดธุรกิจ

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ปีบริษัทที่มีบทวิเคราะห์ในไตรมาสที่ 1			
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	รวม
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	ธุรกิจการเกษตร	1	2	2	26
	อาหารและเครื่องดื่ม	7	7	7	
เทคโนโลยี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	8	6	9	42
	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	7	6	6	
	พลังงานและสาธารณูปโภค	11	11	16	38
บริการ	การแพทย์	5	3	3	74
	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	2	3	2	
	ขนส่งและโลจิสติกส์	7	7	8	
	พาณิชย์	6	4	8	
	สื่อและสิ่งพิมพ์	4	5	7	

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

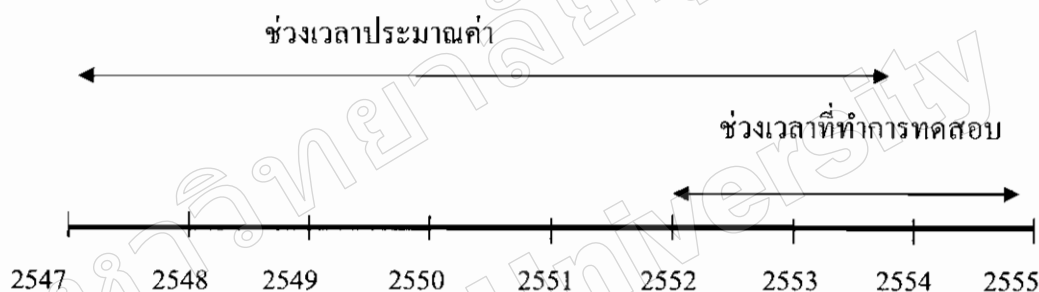
กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ปีบริษัทที่มีบทวิเคราะห์ในไตรมาสที่ 1			
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	รวม
สินค้าอุตสาหกรรม	เหล็ก	8	6	6	50
	บรรจุภัณฑ์	0	1	1	
	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	2	1	4	
	ยานยนต์	4	5	7	
	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	1	2	2	
สินค้าอุปโภคบริโภค	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	1	1	2	4
	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	28	25	29	102
	วัสดุก่อสร้าง	7	6	7	
	รวมปีบริษัท	109	101	126	336

2.3 นำกำไรของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตามข้อ 2.2 มาเปรียบเทียบกับกำไรที่บริษัททำได้จริงในปีนั้น ๆ แล้วเลือกเฉพาะบริษัทที่มีกำไรจริงทั้งปีมากกว่าหรือเท่ากับกำไรที่นักวิเคราะห์ได้คาดการณ์ไว้ในไตรมาสที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 ซึ่งถือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 159 ปีบริษัท รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 3-2 จำนวนปีบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของ
นักวิเคราะห์ ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดธุรกิจ

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ปีบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุน คาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์			
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	รวม
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	ธุรกิจการเกษตร	1	0	0	10
	อาหารและเครื่องดื่ม	2	4	3	
เทคโนโลยี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	5	3	4	22
	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	5	0	5	
ทรัพยากร	พลังงานและสาธารณูปโภค	6	4	7	17
บริการ	การแพทย์	4	1	3	45
	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	0	1	2	
	ขนส่งและโลจิสติกส์	2	4	6	
	พาณิชย์	4	3	5	
	สื่อและสิ่งพิมพ์	3	2	5	
สินค้าอุตสาหกรรม	เหล็ก	3	2	3	19
	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	1	1	1	
	ยานยนต์	3	0	3	
	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	1	1	0	
สินค้าอุปโภคบริโภค	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	0	1	0	1
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	11	6	21	45
	วัสดุก่อสร้าง	5	2	0	
รวมปีบริษัท		56	35	68	159

2.4 นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตามข้อ 2.3 คัดเลือกเฉพาะบริษัทที่มีข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง 6 ปี เพื่อนำไปคำนวณหารายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยนำรายการคงค้างทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบ Modified Jones เพื่อให้ได้ผลการถดถอยกำลังสองน้อยที่สุดของรายการคงค้างทั้งหมด แล้วนำไปประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงเส้นของแต่ละบริษัท โดยทำการประมวลผลข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ตามกลุ่มอุตสาหกรรม ($\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$) เช่น การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของกำไรที่เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ปี 2553 ข้อมูลรายการคงค้างที่นำมาประมาณค่าคือข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของรายการคงค้างในช่วงปี 2548-2552 ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินในช่วงปี 2547-2552 เป็นต้น สามารถแสดงช่วงเวลาของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 2-1 ช่วงเวลาการประมาณค่าและการทดสอบ

บริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์และมีข้อมูลเพียงพอต่อการเข้าสู่แบบจำลอง Modified Jones แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3-3 จำนวนปีบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 และมีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์ตามตัวแบบ Modified Jones แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดธุรกิจ

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ปีบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังและมีข้อมูลเพียงพอต่อการวิเคราะห์			
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	รวม
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	ธุรกิจการเกษตร	1	0	0	10
	อาหารและเครื่องดื่ม	2	4	3	
เทคโนโลยี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	5	2	3	18
	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	4	0	4	
ทรัพยากร	พลังงานและสาธารณูปโภค	5	4	6	15
บริการ	การแพทย์	4	1	3	41
	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	0	1	2	
	ขนส่งและโลจิสติกส์	1	3	4	
	พาณิชย์	4	3	5	
	สื่อและสิ่งพิมพ์	3	2	5	
สินค้าอุตสาหกรรม	เหล็ก	1	0	1	11
	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	0	0	1	
	ยานยนต์	3	0	3	
	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	1	1	0	
สินค้าอุปโภคบริโภค	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	0	1	0	1
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	10	4	19	40
	วัสดุก่อสร้าง	5	2	0	
รวมปีบริษัท (n=136)		49	28	59	136

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการตกแต่งกำไรภายใต้แรงจูงใจให้กำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมข้อมูลจาก

1. บทวิเคราะห์หุ้นของนักวิเคราะห์ในช่วงเวลาไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2553-2555 จากเว็บไซต์ของบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งประกาศแก่สาธารณชนโดยทั่วไป
2. งบการเงินของบริษัทจดทะเบียน ในช่วงเวลา พ.ศ. 2547-2555 ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศแก่สาธารณชนจากเว็บไซต์ (www.sec.or.th)

ตัวแปรและการวัดค่า

ตัวแปรอิสระ

1. กำไรที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ คือบริษัทที่มีกำไรประจำปีมากกว่าหรือเท่ากับกำไรที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ในไตรมาสที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555
2. ความผันผวนของกำไร วัดค่าโดยค่าสัมประสิทธิ์ของความผันแปร (Coefficient of variation) ซึ่งเป็นค่าส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่าเฉลี่ย โดยคำนวณจากกำไรที่ไม่รวมรายการคงค้าง โดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังมากกว่า 1 ปี เพื่อให้สามารถทำการหาค่าความผันผวนของกำไรได้

ตัวแปรตาม

การตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง วัดค่าโดยใช้รายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารโดยใช้แบบจำลอง Modified Jones โดยคำนวณรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหารจากความแตกต่างระหว่างค่าการเปลี่ยนแปลงรายการคงค้างรวมที่เกิดขึ้นจริง กับค่าการเปลี่ยนแปลงรายการคงค้างที่ควรจะเป็นจากการดำเนินงานทางธุรกิจตามปกติที่ประมาณการได้ สามารถทำได้ดังนี้

1. คำนวณหารายการคงค้างรวม (Total accruals)

การคำนวณหารายการคงค้างรวม เป็นการคำนวณการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ระยะสั้นที่ไม่ใช่เงินสด ลบด้วยการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินระยะสั้น ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ซึ่งคำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้ คือ

$$TAC_{i,t} = [\Delta CA_{i,t} - \Delta Cash_{i,t}] - [\Delta CL_{i,t} - \Delta STD_{i,t}] - D \& A_{i,t} \quad (1)$$

โดยที่

$TAC_{i,t}$ = รายการคงค้างรวมของบริษัท i ในปี t

$\Delta CA_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัท i ในปี t

$\Delta Cash_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัท i ในปี t

$\Delta CL_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินหมุนเวียนของบริษัท i ในปี t

$\Delta STD_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของบริษัท i ในปี t

$D\&A_{i,t}$ = ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของบริษัท i ในปี t

i = บริษัท i โดยที่ i มีค่าตั้งแต่ 1- n , $n=136$

t = ปีที่ t โดยที่ t มีค่าตั้งแต่ 1-5

2. คำนวณหารายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร (Non discretionary accruals)

การคำนวณหารายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของฝ่ายบริหารหรือรายการคงค้างที่ควรจะเป็นจากการดำเนินงานทางธุรกิจตามปกติ คำนวณได้จากการนำรายการคงค้างทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบ Modified Jones จะได้สมการถดถอยกำลังสองน้อยที่สุดของการรายการคงค้างทั้งหมดเพื่อนำไปประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงเส้นของแต่ละบริษัท โดยทำการประมวลผลข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี สำหรับปีที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังตามรายกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งคำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$TAC_{i,t}/TA_{i,t-1} = \alpha_1(1/TA_{i,t-1}) + \alpha_2(\Delta SALES_{i,t} - \Delta A/R_{i,t})/TA_{i,t-1} + \alpha_3(PPE_{i,t}/TA_{i,t-1}) + \varepsilon_{i,t} \quad (2)$$

โดยที่

$TA_{i,t-1}$ = สินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปี $t-1$

$\Delta SALES_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของยอดขายของบริษัท i ในปี t

$\Delta A/R_{i,t}$ = การเปลี่ยนแปลงของลูกหนี้การค้าของบริษัท i ในปี t

$PPE_{i,t}$ = สินทรัพย์ถาวรก่อนหักค่าเสื่อมราคาของบริษัท i ในปี t

$\varepsilon_{i,t}$ = ค่าความคลาดเคลื่อนของบริษัท i ในปี t

เมื่อได้ค่าสัมประสิทธิ์ (α_1 , α_2 และ α_3) จากสมการถดถอยเชิงเส้นสมการที่ (2) แล้วนำค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้เข้าสู่ตัวแบบของ Modified Jones โดยนำค่าที่ได้มาแทนค่าในสมการที่ 3 เพื่อคำนวณรายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารของแต่ละปีบริษัท ซึ่งแสดงเป็นตัวแทนได้ดังนี้

$$NDCA_{i,t} = \alpha_1 (1/TA_{i,t-1}) + \alpha_2 (\Delta SALES_{i,t} - \Delta A/R_{i,t})/TA_{i,t-1} + \alpha_3 (PPE_{i,t} / TA_{i,t-1}) \quad (3)$$

โดยที่

$NDCA_{i,t}$ = รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปี t

$\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นของแต่ละบริษัท

3. เมื่อได้รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารแล้ว จะนำไปหักออกจาก รายการคงค้างทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นผลต่างคือ รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ของแต่ละบริษัท โดยตัวแบบที่ใช้แสดงได้ดังนี้คือ

$$DCA/TA_{i,t-1} = (TAC/TA_{i,t-1}) - (NDCA/TA_{i,t-1})$$

โดยที่

DCA = รายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

TAC = รายการคงค้างรวม

$NDCA$ = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

4. ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติของบริษัทที่มีกำไรเป็นไป ตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ระหว่างกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนมาก และกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่ากลุ่มใดมีการตกแต่งกำไรมากกว่ากัน โดยการนำค่า Absolute DCA มาเปรียบเทียบกัน โดยทำการเปรียบเทียบค่า Absolute DCA ของกลุ่มบริษัท ที่มีกำไรผันผวนมาก (HCV) กับค่า Absolute DCA ของกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อย (LCV) หากกลุ่มใดมีค่า Absolute DCA มากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนั้นมีค่าห่างจากค่า NDCA มาก และแสดง ให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวมีการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร มากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง โดยตัวแบบที่ใช้แสดงได้ดังนี้คือ

$$ABDCA = [(TAC/TA_{i,t-1}) - (NDCA/TA_{i,t-1})]$$

โดยที่

$ABDCA$ = ค่าสมบูรณ์รายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

TAC = รายการคงค้างรวม

$NDCA$ = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

$TA_{i,t-1}$ = สินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปี $t-1$

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยสถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลในการศึกษา ประกอบด้วย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และร้อยละ (Percentage) เป็นต้น
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการประมาณค่าตัวแบบ Modified Jones คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) และใช้สถิติทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองประชากร (t-Test) ซึ่งเป็นการทดสอบที่ใช้พารามิเตอร์เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยปัจจัยที่ทดสอบคือ รายการคงค้างเกินปกติหรือรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

การทดสอบสมมติฐาน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือต้องการศึกษาการตกแต่งกำไรภายใต้แรงจูงใจให้กำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 ซึ่งประกอบไปด้วยสมมติฐานงานวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 1 คือ

H_1 : บริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์จะมีการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

สมมติฐานนี้เป็นการนำค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติ ของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์มาทดสอบสมมติฐานเพื่อดูว่ารายการคงค้างเกินปกติเฉลี่ยมีค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-Test ในการทดสอบ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: DCA_{\text{Ereturn}} = 0$$

$$H_1: DCA_{\text{Ereturn}} \neq 0$$

โดยที่

$DCA_{Ereturn}$ = ค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์

สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 2 คือ

H_2 : บริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์และมีความผันผวนของกำไรมากกว่า จะมีการตกแต่งกำไรมากกว่าบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์และมีความผันผวนของกำไรน้อยกว่า

สมมติฐานนี้เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติ ของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ระหว่างบริษัทที่มีกำไรผันผวนมากกว่าและบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่า โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติ โดยใช้สถิติ t-Test ในการทดสอบ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: ABDCA_{HCV} \leq ABDCA_{LCV}$$

$$H_1: ABDCA_{HCV} > ABDCA_{LCV}$$

โดยที่

$ABDCA_{HCV}$ = ค่าสมบูรณ์ค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนตลาดคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ซึ่งมีกำไรผันผวนมาก

$ABDCA_{LCV}$ = ค่าสมบูรณ์ค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างเกินปกติของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนตลาดคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ซึ่งมีกำไรผันผวนน้อย